

1. Referentie

Referentie	<i>De Kliksons: voorlopig werkrapport, 15 mei 2004.</i> Onuitgegeven onderzoeksrapport, Kinderrechtencommissariaat, Steunpunt Jeugd, Jeugd en Stad vzw.
Taal	Nederlands
ISBN - ISSN	/
Publicatievorm	Onuitgegeven onderzoeksrapport

2. Abstract

Dit onderzoeksrapport brengt de tiener, zijn/haar vrije tijd en gerelateerde thema's in beeld. Men gaat na hoe tieners hun buurt beleven, welke vrijetijdsbestedingen zij hebben, in welke mate ze deelnemen aan sport en cultuur, wat hun kennis is van het jeugd(werk)aanbod en in hoeverre ze participeren in de vele initiatieven, hoe tieners zich verplaatsen. Er wordt ook ingegaan op de wenselijke buurt- en vrijetijdsbeleving. In totaal hebben 35542 kinderen en jongeren tussen 10 en 17 jaar, uit 324 gemeenten de Kliksonvragenlijst aangeklikt. De bevraging is bedoeld om lokale jeugdwerkbeleidsplannen uit te werken en zich toe te spitsen op het Vlaamse beleid.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Vrije tijd, mobiliteit
Trefwoord(en)	Cultuur, diversiteit, jeugdwerk, participatie, ruimtegebruik, sport, varia, vrijetijdsbeleving, vrijetijdsbesteding

4. Onderzoeker

Oprichtgever	/
Onderzoeker(s)	<p>Jeugd en Stad Werkhuizenstraat 3 1080 Brussel Tel: 02/ 411 68 83 Fax: 02/ 410 60 43 http://www.jes.be</p> <p>Kinderrechtencommissariaat Leuvenseweg 86 1000 Brussel Tel: 02/ 552 98 00 Fax: 02/ 552 98 01 kinderrechten@vlaamsparlement.be www.kinderrechten.be</p> <p>Steunpunt Jeugd Arenbergstraat 1d 1000 Brussel Tel: 02/ 551 13 50 info@steunpuntjeugd.be http://www.steunpuntjeugd.be</p>

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Hoe beleven de 10- tot 16-jarigen hun buurt? Hoe vullen de 10- tot 16-jarigen hun vrije tijd in? Wat is de kennis van en de participatie aan het jeugdwerkeraanbod bij tieners? Hoe verplaatsen 10- tot 16-jarigen zich in de vrije tijd?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	De Kliksons is een interactieve cd-rom. De respondenten kregen een vijftigtal vragen voorgeschoteld die uiteenvielen in zes grote thema's.
Onderzochte groep	De onderzochte groep bestaat uit 35542 10- tot 16 – jarigen uit 324 Vlaamse gemeenten. Alle Kliksonsrespondenten werden bereikt via school. Men deelde de respondenten in naar leeftijd geslacht, onderwijsvorm, nationaliteit, financiële toestand van het gezin, handicap, woonplaats en buurtbeleving aangezien men hier verschillen verwacht. De uiteindelijke steekproef is echter niet representatief voor de ganse populatie tieners tussen 10 en 16 jaar. Er zijn teveel kinderen tussen 10 en 12 jaar bevraagd in vergelijking tot de 16 jarigen.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Buurtbeleving	Drievierden van de tieners (75,5%) geven aan dat ze iets missen in hun buurt. Meer dan de helft (55%) vindt dat er te weinig activiteiten zijn. Er schort iets aan de ruimtelijke inplanting van verschillende woonbuurten. 63% stoort zich aan een aspect van hun buurt zoals hondenpoep, afval enz. De kans op dergelijke negatieve beeldvorming is groter naarmate men in een stad woont waar een aantal achterstellingcriteria (lager inkomen, lagere scholingsgraad, het ervaren van een handicap, allochtonen) samenvallen. Deze percepties vallen sterk samen met het feitelijke buurtaanbod. Tieners willen een meer gestructureerd vrije tijdsaanbod en meer ruimte om elkaar te ontmoeten.
Algemene vrijetijdsbesteding	De overgrote meerderheid van de jongeren (97%) is geïnteresseerd in het aanbod van vrije tijdsbesteding. Rond hangen (98%), sporten (97%), ICT (95%), film (90%) zijn de populairste bezigheden. Ook creatieve bezigheden (86%), fuiven (75%), winkelen (52,6%) en in mindere mate cafébezoek (40%) scoren hoog. Jongeren kunnen dit niet altijd uitvoeren omwille van structurele oorzaken. Tieners vinden dat ze alle vormen van vrije tijdsbesteding te weinig kunnen beoefenen in hun buurt. Er is ook een bijkomend mobiliteitsprobleem en dan vooral voor de zwakkere groepen. De ruimtelijke context heeft invloed op de vrije tijdsbesteding. In de thuisomgeving beoefenen jongeren vooral passievere vrijetijdsbestedingen.
Deelname aan sport en cultuur	De meerderheid van de jongeren (60%) gaat in op het sportaanbod en is er tevreden over. De problemen die er zijn hebben te maken met de fysieke ruimte. Kostprijs, openingsuren, opzichters en bereikbaarheid zorgen ook voor problemen, vooral bij de sociaal zwakkere groepen. Slechts een kleine meerderheid (55%) gaat frequent naar de bibliotheek. Vooral het aanbod, de openingsuren en de bereikbaarheid zorgen voor problemen. De culturele centra zijn voor veel jongeren een grote onbekende. Slechts 43,5% van de jongeren kent het cultureel centrum en maar 17% van de totale steekproef van de ondervraagde tieners gaat op regelmatige basis naar het CC. Het aanbod sluit niet aan bij hun interesses en er is te weinig informatie.
Jeugdwerkeraanbod	Ongeveer zes op tien tieners maken gebruik van het jeugdwerkeraanbod. Structurele factoren zoals de kostprijs of de afstand blijken hier minder hoge drempels te zijn. Wat jeugdbewegingen betreft, is 39,2% nog nooit lid geweest. Grabbelpasactiviteiten, speelpleinwerking en tienerwerking zijn nauwelijks gekend door jongeren. Er is nauwelijks belangstelling voor het jeugdhuis. De problemen die er zijn hebben vooral te maken met de muziek (22,4%) en de inrichting (20%).
Informatie en participatie	Jongeren lijken eerder neutraal te staan tegenover een aanspreekpunt in de buurt. Voor jonge kinderen zijn de ouders het belangrijkste aanspreekpunt. Participatie gebeurt vooral door de middenklasse. Sociaal zwakkere geven aan dat ze nergens terecht kunnen.

	Jongeren zijn graag op de hoogte van wat er in hun buurt te beleven valt. Ze worden graag geïnformeerd via gedrukte media (24,3%) en internet (17,9). Naargelang sociale klasse is er ook een voorkeur om informatie te verkrijgen.
mobilititeit	Jongeren verplaatsen zich vooral met de fiets (54,8%), met de wagen van hun ouders (23,5%) of te voet (14,6%). De afstand maar vooral ook de onveiligheid kan een reden zijn om kinderen niet alleen naar activiteiten te laten gaan. Het openbaar vervoer wordt zwak gebruikt door jongeren, slechts 4,4%. Redenen van het niet gebruik zijn kostprijs, opstapschema, gebrek aan opstapplaatsen.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/

9. Beleidsaanbevelingen

/

10. Samenvatting

Via de Kliksonsvragenlijst (een interactieve cd – rom) werd gepeild bij kinderen en jongeren naar waar de tieners hun vrije tijd doorgaans doorbrengen, hoe tieners zich verplaatsen in hun vrije tijd, wat hun kennis is van het jeugdwerkeraanbod, hoeverre ze participeren in de vele initiatieven en hoe de ideale vrijetijdsbesteding er uitziet.

In totaal hebben 35542 kinderen en jongeren de Kliksonsvragenlijst aangeklikt in scholen van 181 Vlaamse en Brusselse gemeenten. Die scholen werden aangesproken door de lokale jeugdconsulenten.

Deze gegevens werden bevraagd om een zo sterk mogelijk jeugdwerkbeleidsplannen te kunnen opstellen.

Als er gekeken wordt naar de buurtbeleving van jongeren wordt er vastgesteld dat er iets scheelt aan de ruimtelijke inplanting van verschillende woonbuurten. De kans dat men de buurt als negatief ziet is groter naarmate men in een stedelijke context verblijft en voor personen die voldoen aan enkele achterstellingcriteria. Tieners willen in hun buurt een meer gestructureerd vrijetijdsaanbod en meer ruimte om elkaar te ontmoeten.

De overgrote meerderheid van de jongeren is geïnteresseerd in het vrijetijdsaanbod. Maar veel jongeren vinden dat ze hun vrije tijd niet kunnen besteden zoals ze wensen omwille van structurele oorzaken. De ruimtelijke context heeft een invloed op het besteden van de vrije tijd. Vrije tijd thuis vullen jongeren vooral op een passieve manier in.

De meerderheid van de jongeren gaan in op het sportaanbod en zijn over het algemeen heel tevreden hierover.

Slechts een kleine meerderheid gaat frequent naar de bibliotheek. Culturele centra zijn voor de jongeren grote onbekenden.

Een kleine meerderheid maakt gebruik van het jeugdwerkeraanbod. Sociaal zwakkere jongeren worden bij het jeugdwerk meer bereikt in vergelijking met andere vrijetijdsbestedingen.

Binnen de jeugdbewegingen spreekt de dominante cultuur vooral de zwakkere minderheidsgroepen minder aan.

Grabbelpaswerking, speelpleinwerking en tienerwerking zijn nauwelijks gekend bij de jongeren. Voor het jeugdhuis is er nauwelijks belangstelling. Jongeren lijken neutraal te staan tegenover een aanspreekpunt in hun omgeving. Voor jongere kinderen blijkt dit aanspreekpunt vooral hun ouders te zijn, voor oudere kinderen zijn dit vooral hun vrienden en professionele organisaties. Jongeren willen vooral geïnformeerd worden via gedrukte media en internet.

Jongeren verplaatsen zich in hun vrije tijd vooral met de fiets, te voet en met de auto van hun ouders. Het openbaar vervoer wordt weinig gebruikt door jongeren bij het besteden van hun vrije tijd.